

Bí Quyết Gì Đây?

Đến thăm vườn lan của chị Lê Kim Nhung, thấy cây nào cây nấy xum xuê tươi tốt. Thân vậy, củ bẹ mập mạp no tròn, lá cây mượt mà xanh bóng, mầm non tua tủa, ai ai cũng hỏi chị có bí quyết gì vậy? Hãy chỉ cho mọi người được biết, đừng có dấu nghề!

Chị vui vẻ trả lời: Bí quyết gì đâu? chúng ta cùng học một thầy chẳng qua là không đem những điều căn dặn ra áp dụng mà thôi. Tưới nước bón phân, phân chia từng loại cây ai ai cũng biết, nhưng mọi người có làm đúng như vậy hay không?

- 1 Âm độ của vùng Little Saigon xuống khá thấp, trung bình chỉ vào khoảng 30-40 % không đủ để cây lớn mạnh. Vì vậy vào mùa hè sáng nào vậy, trước khi đi làm, chị cũng tưới ẩm nền đất và dưới những chậu cây chị để những chậu đầy nước để tăng thêm độ ẩm.
- 2 Những cây lan của chị, hoàn toàn không có một chiếc lá vàng hay một chiếc bẹ khô nơi cho đám sâu rệp làm tổ. Lá cây được lau chùi bóng loáng, tất cả đều sạch sẽ ai ai cũng phải công nhận là đẹp nhất.
- 3 Các cây lan để không quá gần nhau, lớp treo phía trên, lớp xếp trên những dàn giá phía dưới. Loại nào ra loại đó phân chia những cây cần phải tưới nhiều hay tưới ít.
- 4 Điều mà mọi người đều biết nhưng ít ai thực dụng: Thấy cây yếu ớt, phải hy sinh cắt bỏ những dò hoa để nuôi cho cây mọc mạnh. Hoa dù chưa tàn nhưng đã mọc cây non cũng nên cắt hoa để cắm vào bình, như vậy cây non mới khoẻ. Chơi lan cho đến khi hoa tàn, nhị rửa cây sẽ yếu đi và khó lòng ra hoa đẹp.
- 5 Buổi sáng trước khi đi làm và khi chiều về dù rằng mệt nhọc đến đâu chị cũng ra thăm vườn lan trước khi bắt đầu lo chuyên trong nhà.

Nuôi lan như chị Lê Kim Nhung chắc chắn có nhiều người có thể làm được, nhưng trong chuyến viếng thăm Nam Định, thành phố nổi tiếng về lan Tiểu Kiếm truyền thống, chúng tôi có nói chuyện với anh Đỗ Văn Trung Tú một người trồng lan trẻ tuổi có nhiều kinh nghiệm về loài lan này.

Thấy những cây lan thuộc giống *Cymbidium sinense* của anh, lá xanh ngắt, củ bẹ lớn gần như

quả trứng gà, một cây có thể ra tới 3-4 dò hoa. Tôi hỏi anh về cách thức nuôi trồng của anh, điều này có người muốn dấu diếm nhưng anh sẵn sàng chia sẻ với mọi người. Anh cho biết một điều khá lý thú, tôi nghĩ có ít người dám làm như anh: *Chơi lan ai nữ bẻ mầm, cắt hoa.*

Cymbidium sinense cũng giống như những cây Dendrobium của Úc, nếu khoẻ mạnh cây lan có thể ra cây non 2-3 lần trong một năm. Nhưng các cây non mọc sau thường yếu ớt hơn những cây mọc trước vào mùa Xuân-Hè.

Anh Tú cho biết cây lan của anh có khi ra cây con tới 4 lần trong 1 năm, tức là cây mẹ đẻ ra cây con và cây con cũng ra cây non. Như vậy 2 cây mẹ mà ra tới 9 cây trong một năm. Muốn cho cây mạnh khoẻ và ra dò hoa cứng cáp, hoa nhiều phải bẻ bớt mầm non hoặc mầm hoa. Điều này chúng ta mấy người chịu chơi và dám làm như anh Tú.

Cũng vì vậy mà chúng ta có thể chiêm ngưỡng những dò lan mập mạp to như chiếc đũa cỡ lớn vươn cao khỏi ngọn lá và mỗi củ ra tới 3-4 dò hoa như hình ảnh ở dưới.

Thông thường chúng ta, thấy cây lan ra cây non đã là quá quý và gần tới mùa hoa thấy được một dò hoa dù rằng chỉ lớn hơn cây tằm một chút đã mừng hết sức, thử hỏi trong chúng ta để có mấy người dám làm và làm được như anh Tú.

Vì cây giá cây lan kiếm “Truyền Thống” rất đắt so với các cây lan công nghệ, nhưng người trồng đã bỏ biết bao công sức và nhất là dám hy sinh để cho cây đạt được tiêu chuẩn cao. Chơi lan để mấy có người dám chơi như vậy.

Thành thực cảm ơn chị Lê kim Nhung và nhất là anh Đỗ văn Trung Tú đã cung cấp cho chúng tôi những tấm ảnh đẹp và chia sẻ kinh nghiệm nuôi trồng quý báu đáng lẽ anh phải giữ kín bí mật nghề nghiệp như nhiều người khác.

Lễ Độc Lập Hoa Kỳ 2010